

Tweemaandelijks nieuwsbrief
Afgiftekantoor 8770 Ingelmunster 1
Afzendadres en V.U.:
H. Debeuf, Bruggestraat 195
8770 Ingelmunster

België - Belgique
P.B. - P.P.
8770 Ingelmunster 1
BC 0646 - P309935

natuurpunt

DE BUIZERD vzw

Ingelmunster - Izegem

Jaargang 33 nr. 3 MEI - JUNI 2012

BESTUURSLEDEN

DEBEUF HENDRIK hendrik.debeuf@debuizerd.be	Bruggestraat 195, voorzitter, secretariaat, vlermuizen, roofvogels en amfibieën, conservator spoorweggebied, MINA-raad, Gecoro, Z-W-VI. Koepel	8770 Ingelmunster	051/31 21 62
JACQUI STRAGIER jacqui.stragier@debuizerd.be	Ardooisestraat 55, ondervoorzitter, natuurgids, voorzitter MINA-raad Izegem, conservator Mandelhoek, vogelopvang	8870 Izegem	051/30 47 31
ROSA WAELKENS rosa.waelkens@debuizerd.be	Ardooisestraat 55, MINA-raad Izegem	8870 Izegem	051/30 47 31
THIERRY LEPERRE, thierry.leperre@debuizerd.be	Europalaan 2, amfibieën, zwaluwen	8870 Izegem	051/31 03 66
PAUL MAES paul.maes@debuizerd.be	Kortrijkstraat 40, penningmeester	8770 Ingelmunster	051/30 09 51
BART MAES bart.maes@debuizerd.be	Nijverheidstraat 25, MINA-raad, Z-W-VI. Koepel	8780 Oostrozebeke	056/ 32 04 67
SERGE NOPPE serge.noppe@debuizerd.be	Provenseweg 23, roofvogels, zwaluwen, Gecoro	8970 Poperinge	0498/ 15 17 14
EDDY VROMAN eddy.vroman@debuizerd.be	Kard.Cardijnlaan 55, natuurgids, zwaluwen, amfibieën, MINA-raad Izegem, Z-W-VI. Koepel	8870 Izegem	051/30 93 56
GEERT STEELANT geert.steelant@debuizerd.be	Blekerijstraat 133, padden, Mina-raad Izegem	8870 Izegem	051/31 37 96
KATHLEEN DEMEULENAERE kathleen.demeulenaere@debuizerd.be	H. Depraeterestraat 3 MINA-raad Ingelmunster	8770 Ingelmunster	051/31 39 27
KURT DE SMET kurt.desmet@debuizerd.be	Bollewerpstraat 159A, redactie en lay-out, webmaster, MINA-raad Ingelmunster, Z-W-VI. Koepel	8770 Ingelmunster	051/30 06 73
POL DELEERSNYDER pol.deleersnyder@debuizerd.be	Haaipanderstraat 61, padden, natuurgids, MINA-raad Izegem	8870 Izegem	051/30 14 23
WOUTER MORTIER wouter.mortier@debuizerd.be	Steenovenstraat 48,	8860 Meulebeke	0486/33 33 43
KURT VERFAILLIE kurt.verfaillie@debuizerd.be	Bruggesteeweg 10,	8860 Meulebeke	0477 33 49 60

Rekeningnummer Natuurpunt De Buizerd vzw :

751 - 2037233-79

Wie op de hoogte wenst te blijven van onze activiteiten kan zich abonneren op onze nieuwsbrief door zijn emailadres door te geven via een mail naar info@debuizerd.be . Bezoek ook onze website www.debuizerd.be

VOORWOORD

De lente is schoorvoetend ons, zakdoek groot, landje binnen geslopen. Relatief warme dagen afgewisseld met “herfst- en winterse dagen”. Toch is de natuur uit zijn winterslaap ontwaakt! De voorjaarsbloeiërs zijn er, trekvogels zoals tjiftjaf, fitis zijn terug, padden en andere amfibieën hebben hun paarpoel gevonden of zijn reeds terug getrokken. De georganiseerde paddentrek in Izegem werd een succes. In totaal werden 1573 amfibieën : padden, bruine kikkers en salamanders veilig de straat overgezet. **Met dank aan de vele vrijwilligers.** Later volgen meer details. De afsluitingen en dito emmers zijn opgeborgen,..... wachtend tot volgend jaar.

Op 10 maart werd de insectoren aan het zwembad De Krekel in Izegem officieel ingehuldigd. Echt de moeite waard om eens een bezoekje te brengen. De bijhorende infopanelen geven meer uitleg rond deze fascinerende wereld van solitaire bijen. In dit kader loopt er nog een cursus rond “ wilde bijen “ ism Natuurpunt – Educatie. Zo’n 18 enthousiastelingen volgen deze cursus met Joeri Courtens als begeleider.. Wie zelf solitaire bijen als roodgatjes, geeltipjes, zilveren fluitjes,.... wil gadeslaan kan dit door een nestkastje op te hangen. Natuurpunt – De Buizerd kan u zo’n kastje bezorgen. Het gamma is te bezichtigen op onze website www.debuizerd.be.

Wegens te weinig deelnemers gaat de cursus “ Natuur in zicht “ (ism CVN) jammer genoeg niet door.

De kruidenverkoop was weeral een succes. Een kleine 1000 plantjes werden uitgedeeld. Alvast bedankt voor de steun.

Voor wie vroeg uit de veren wil/kan is er op zondag 5 mei een vroeg-morgenwandeling onder leiding van Piet Desmet. Afspraak om 5h00 aan de kerk van Emelgem. Achteraf wordt een fair- rade ontbijt aangeboden door de Izegemse Minaraad. **Vooraf inschrijven is noodzakelijk!! en dit bij Jacqui Stragier 051/304731**

Voor wie zelf wil composteren maar niet weet hoe er aan te beginnen, organiseert I.V.I.O. in samenwerking met Vlaco (Vlaamse Compostvereniging). Deze cursus is gratis en omvat 1h theorie en 1h praktijk. Voor meer info bel gerust naar 051/31.17.96.

Dit jaar wordt het kanaal Roeselare – Leie in de kijker gesteld. 150 jaar geleden werd dit kanaal gegraven (een bijdrage daarover verder in het boekje). Vanaf mei zijn her en der festiviteiten gepland. Ook Natuurpunt – De Buizerd zal zijn steentje bijdragen door op 24 juni een open deurdag te houden in Mandelhoek en een tentoonstelling tijdens het kermisweekend van 28-29-30 september in de gemeentelijke bibliotheek van Ingelmunster.

Tot op één of andere activiteit (activiteitenkalender verder in het boekje)

Debeuf Hendrik

KOMENDE ACTIVITEITEN (zie ook website, facebook)

Zondag 6 mei Vroegmorgenwandeling

Een organisatie Minaraad Izegem. Gids van dienst Piet Desmet.
Verzamelen aan de kerk van Emelgem om 5h00. Achteraf wordt er een Fair Trade onbijt aangeboden door Izegemse Minaraad. Vooraf inschrijven is wel noodzakelijk en dit bij Jacqui Stragier (051/304731)

Zondag 13 mei Kruidenwandeling in Mandelhoek

Gids van dienst is kruidenkenner Gilbert Vandekerckhove. Hij weet er alles over te vertellen. (Zie aparte bijdrage verder in het boekje).
Aanvang om 9h30 ingang Mandelhoek.
Laarzen of stevig schoeisel zijn onontbeerlijk.

17-18 -19 – 20 mei Weekend Lanaken

Volzet. Deelnemers krijgen nog de nodige praktische info

Cursus Wilde Bijen

In mei en juni zijn nog enkele praktijknamiddagen voorzien. Deelnemers krijgen de nodige info.

24h Natuur Natuurpunt Mandelstreke zaterdag 2 juni

Meer info is te vinden op de website van NP-Mandelstreke. Natuurpunt – De Buizerd zal het nachtvlinder-gedeelte verzorgen.

Zondag 3 juni Open deur De Lochting Izegem.

Natuurpunt De Buizerd zal aanwezig zijn met een infostandje.

Donderdag 7 juni “Oog in oog met wilde bijen en wespen”

Rond dit thema organiseert Minaraad Izegem deze infoavond in de bovenzaal van het brandweearsenal, Dirk Martenslaan 15 , Izegem
Begeleider is niemand minder dan Joeri Cortens. Meer info bij Jacqui Stragier 051/304731.
(Zie bijdrage.)

Zondag 10 juni Geleide wandeling in Mandelhoek

Gids van dienst is An Van de Walle. Aanvang om 9h30. Afspraak ingang Mandelhoek, Waterstraat, Ingelmunster
Laarzen of stevig schoeisel zijn onontbeerlijk.

Zondag 24 juni Werkdag Mandelhoek

Vooraf maaien en hooien , terugdringen balsemien en reuzenberenklauw staan op het programma. Aanvang om 8h30, einde omstreeks 12h00.

Zondag 24 juni Open deurdag Mandelhoek in het kader van 150 jaar kanaal

Aan de hand van een kleine brochure kan iedere bezoeker vrij rondwandelen op de wandelpaden in dit unieke reservaat. Er zal ook een infostandje opgesteld staan met info rond onze vereniging. Helaas zijn honden niet toegelaten in het reservaat.
(Zie aparte bijdrage rond 150 jaar kanaal in het boekje.)

Zondag 1 juli Werkdag Mandelhoek

Vooraf maaien en hooien , terugdringen balsemien en reuzenberenklauw staan op het programma. Aanvang om 8h30, einde omstreeks 12h00.

Zondag 8 juli Geleide wandeling in Mandelhoek

Gids van dienst is Patrick Vlaeminck. Aanvang om 9h30. Afspraak ingang Mandelhoek, Waterstraat, Ingelmunster
Laarzen of stevig schoeisel zijn onontbeerlijk.

KOMENDE ACTIVITEITEN MANDELSTREKE

Hierna volgt een greep uit de activiteitenkalender van natuurland Mandelstreek. Meer info bij Piet Desmet 051/22.58.52 of op <http://users.pandora.be/mandelstreek/agenda.htm>

Zo 8 mei 🕒 08:00 🚗	Fietsuitstap naar Daknamse meersen en omgeving 🏍 inschrijven tegen 5/5 🕒 10:00 kerk Daknam	☎ Piet Desmet 📞 Paul Durinck
Di 10 mei 🕒 14:30-16:30 leperstr 110	Zet je tanden in natuur – special: luister- en proefactiviteit ism LVSW Roeselare en NP Educatie 👥 prijs = €2	☎ Guy Broodhuys 051 238830
Vr 13 mei 🕒 19:00 🚗	Avondwandeling in Groenhove 🕒 19:30 Bosdreef 8 - Torhout	☎ Ria Wyffels 📞 André Vanhevel
Zo 15 mei 🕒 10:00-11:30 Babilliestr	Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke 🌐	☎ Piet Desmet
Zo 15 mei 🕒 13:00-15:00 Ter Kerst	Gezinswandeling : mysterie van de kriebelende kruipertjes 👥	☎ Frank Renard 051 231390
Vr 20 mei 🕒 19:00 🚗	Avondwandeling in Ter Kerst 🕒 19:15 hoeve Ter Kerst	☎ Wim Marichal
Za 21 mei 🕒 19:30-23:00 Gulden Zonne	Open milieuraad: Is ecologisch sexy? ism minaHOO 🌐	☎ Frank Renard 051 231390
Zo 22 mei 🕒 05:00 Babilliestr	Vroegmorgenwandeling Domeinbos Rumbeke	☎ Piet Desmet
Zo 22 mei 🕒 13:00-18:00 Oude Maria's Lindestr	Opening speelbos Rumbeke	☎ Piet Desmet
Vr 27 mei 🕒 19:00 🚗	Avondwandeling in Leiekant-'t Schrijverke te Marke 🕒 19:30 Marke	☎ Willy De Ruyter
Zo 29 mei 🕒 09:00-12:00	Imkerbezoek in Ingelmunster ism kern De Reiger	☎ Jean-Pierre Vandamme
Zo 29 mei 🕒 10:00-17:00 Geitepark	Dag van het Park: meer groen, 't zou deugd doen 🌐 ism Stad Roeselare	☎ Groendienst 051 262351
OHH 2-4 juni	3-daagse reis naar Zuid-Engeland richtprijs = €250 🏍	☎ Wim Marichal
Do 9 juni 🕒 19:30 VBC De Otter - Woumen	Cursus nachtvinders – theorie 1 ism NP Yzervallei en NP Educatie kostprijs = €20	☎ 051 545244
Vr 10 juni 🕒 19:00 🚗	Avondwandeling in de kleiputten van Ploegsteert 🕒 19:45 steenbakkerij	☎ Johan Plouvier
Do 16 juni 🕒 19:30 VBC De	Cursus nachtvinders – theorie 2 Otter - Woumen	☎ 051 545244
Zo 19 juni 🕒 10:00-11:30 Babilliestr	Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke 🌐	☎ Dirk Vandewalle 051 220235

Zwaluwen in onze streken.

Bij ons komen twee soorten zwaluwen voor.

De boerenzwaluw, ***zanger rond de boerderij***. Jaagt rond boerderijen op insecten, terwijl hij kwetterend zingt. Boerenzwaluwen kan je herkennen aan hun metaalglanzende rug en crèmekleurige buik, hun keel is opvallend roodbruin. Ze hebben een diepgevorkte staart.

De huiszwaluw, ***metseelaar onder de goot***. Waar boerenzwaluwen in boerderijen en schuren nestelen, metst de huiszwaluw zijn nest aan de buitenkant, liefst onder een dakgoot. De huiszwaluw is duidelijk zwart-wit getekend, zwart van boven en wit van onderen, heeft duidelijk een kortere straat dan de boerenzwaluw.

Beide soorten zijn trekvogels. In de lente komen ze naar onze streken. Ze bouwen een nest, zorgen voor nageslacht, ze vertrekken in het najaar terug naar warmere oorden.

Zwaluwen zijn onvoorwaardelijk beschermd, zowel de vogel als het nest. Dit via het Soortenbesluit van 15 mei 2009 (BS 13/08/2009). **Het is verboden de nesten van beschermde vogelsoorten opzettelijk te vernielen, te beschadigen of weg te nemen.** Onder nesten wordt begrepen : bewoonde nesten, nesten in aanbouw als voorbereiding van het komende broedseizoen, alsook de nesten die in regel jaar na jaar tijdens het broedseizoen hergebruikt worden.

Onnodig te zeggen dat het **zeer slecht** gaat met deze vogels. Zoals vele andere dieren en planten dreigen die voor goed uit onze omgeving te verdwijnen. (In 1988 telde Natuurpunt-De Buizerd nog 63 nesten van huiszwaluwen in Izegem en ongeveer hetzelfde aantal in Ingelmunster. In Izegem verleden jaar nog 3. In Ingelmunster is er nog een concentratie tussen de 19 en 20 nesten in de Lacrawijk.)

Redden wat er te redden valt.... Reeds jaren voorzien beide milieुरaden een subsidie voor mensen die bestaande zwaluwnesten in of rond hun woning beschermen. Al naar gelang het aantal nesten bedraagt de toelage 25€ - 37,5€ of 50€. **Weet u nog zwaluwnesten hangen, hetzij van boerenzwaluw, hetzij van huiszwaluw, laat het ons weten.** In de loop van de maanden juni-juli komen we de nesten tellen en na het invullen van de formulieren krijg je dan je subsidie. Zelf kun je ook deze formulieren aanvragen bij de milieudienst van zowel Izegem als Ingelmunster.

Natuurpunt – De Buizerd heeft kunstnesten voor huiszwaluwen opgehangen, zowel in Izegem als in Ingelmunster, weliswaar met wisselend succes !

Gierzwaluwen, *de krijssende halve manen* die rond kerktorens en hoge gebouwen vliegen, zijn hoewel ze er erg op lijken, geen zwaluwen. Ze behoren tot een andere orde en familie. Zwaluwen behoren tot de orde van de zangvogels (Passeriformes), familie : zwaluwen (Hirundinidae).

Gierzwaluwen behoren tot de orde Apodiformes, familie : Apodidea.

Jacqui Stragier

Vroeg-morgenwandeling zondag 06 mei.

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert de Izegemse milieuraad een **vroeg-uit-de-veren** wandeling.

Elk jaar luisteren wij naar onze gevleugelde vrienden in een ander Izegems gebied.

Verleden jaar was dit in het domein Wallemote-Wolvenhof.

Dit jaar kozen wij voor een wandeling langs het kanaal Roeselare-Ooigem en door het natuurreserveaat Mandelhoek.

Piet Desmet is de gids van dienst. Wie Piet kent weet dat we ons aan een interessante uitleg van de verschillende soorten mogen verwachten.

We verzamelen om **05.00** aan de kerk van Emelgem.

Na de wandeling biedt de milieuraad een heerlijk Fair-Trade ontbijt aan in het oud gemeentehuis. De mensen van de wereldwinkel verzorgen dit ontbijt.

Wil je deze vroeg-morgenwandeling meebeleven en daarna gezellig ontbijten, dan graag een seintje aan de milieudienst 051/33.73.20 of Jacqui 051/30.47.31.

Oog in oog met wilde bijen en wespen.

Iedere zomer krijgt de brandweer oproepen om wespennesten te verwijderen. Soms een moeilijke klus, niet alleen omdat die beesten hun nest op alle mogelijke plaatsen bouwen, maar soms worden de “pompiers” geconfronteerd met soorten die heel goed op wespen lijken maar geen wespen zijn.

Het onderscheid is niet altijd makkelijk te maken, dat leerde ons de cursus “Wilde Bijen” ! Zo worden er soms andere minder schadelijke insecten vernietigd. Om dergelijke “misverstanden” in te toekomst te vermijden vonden wij het wenselijk om, in samenspraak met commandant Geert Maertens een infoavond te organiseren.

Hiervoor contacteerden we een specialist, namelijk Joeri Cortens. Deze medewerker van Natuurpunt zal ons de meest voorkomende soorten leren kennen . Dit op **donderdag 07 juni om 19.00** in de zaal boven de brandweerkazerne **Dirk Martenslaan 15 in Izegem.**

De avond wordt georganiseerd niet alleen voor de brandweer van Izegem maar ook voor de korpsen van de omliggende gemeenten en de respectievelijke milieudiensten.

Leden van Natuurpunt-De Buizerd en de mensen van de Milieuraad zijn uiteraard ook welkom.

Jacqui.

Mezen in onze tuin.

In eerdere edities hadden wij het over de roodborst en de winterkoning, twee wintergasten in onze tuin.

Andere bezoekers van onze voederplank zijn mezen, **de acrobaten van de tuin**. Iedereen heeft hun halsbrekende toeren al bewonderd terwijl ze zich te goed doen aan vetbollen en pindaslierten of wanneer ze zonnebloempitten pellen. Naast ongelooflijke acrobaten zijn ze ook heel intelligent en vindingrijk bij het bouwen van hun nest. Hun voorouders broedden in open nesten, daar wijst de rood-bruin-gespikkelde kleur van de eieren op. Eigenlijk is die schutkleur overbodig geworden, want nu zijn het holenbroeders geworden.

Koolmezen en pimpelmezen gebruiken alle nestgelegenheden die wij hen aanbieden : nestkasten die we her en der in de tuin ophangen krijgen hun voorkeur. Maar ook holen in bomen of struiken, brievenbussen, oude regenpijpen, ... ja zelfs niet gebruikte waterpompen "kraken" ze soms.

Staartmezen bouwen een kunstig zakvormig nest, hiervoor gebruiken ze graag mos. In die nesten kan er zich soms een drama voltrekken.

Nadat het vrouwtje is begonnen broeden op meestal een 8-tal eieren, legt ze nog een aantal *reserve-eieren*. Die worden ook bebroed en komen dus later uit. Op zekere dag komen de eerste eitjes uit en enkele dagen later komen die *nakomertjes* ! De eerstgeborenen zijn een stuk groter en zitten met hun gerekte halzen vooraan als de ouders komen voederen. Is het een seizoen rijk aan voedsel, dan krijgen ook de jongste mezen voldoende eten. Is dit niet het geval, door een beperkte voedselvoorraad, dan blijven ze niet in leven.

Dit is nu eenmaal de harde wet van de natuur die is ingesteld op de instandhouding van de soort. Dezelfde harde wet die mezenouders aanzet tot ongelooflijke inspanningen bij het grootbrengen van hun jongen. (Er is vastgesteld dat bij een nest met acht jongen de ouders per dag een 400 keer aan- en afvliegen !)

De meest voorkomende mezen in onze tuinen en parken zijn de kool- en pimpelmees. De **koolmees** is de grootste. Gemakkelijk te herkennen aan zijn zwarte verticale buikstreep (stropdas), zijn zwarte pet en grote witte wangen. Hun rug is groenig-grijs en hun flanken gelig. Ze hebben één witte vleugelstreep. De staart is grijs met witte randen. In tegenstelling tot andere mezen zoeken

koolmezen hun voedsel ook op de grond. Je kan ze dus evengoed rond als op de voedertafel zien.

De kleinere **pimpelmees** is mogelijk nog kleurrijker dan zijn grote neef de koolmees. Pimpelmezen zijn gemakkelijk te herkennen aan hun blauwachtig "petje" en hun zwarte oogstreep die uitloopt in een brede donkere nekband. Hun rug is blauw-grijs en hun buik bleekgeel. Op beide vleugels zie je één witte vleugelstreep. Hun staart is blauwig.

Kool- en pimpelmezen zijn geen voedselconcurrenten : pimpelmezen zoeken hun voedsel meestal hoger in de bomen dan koolmezen.

Wat nestgelegenheid betreft is de koolmees vaak dominant bij het innemen van een nestkast. Daarom is het aan te raden nestkasten voor beide soorten op te hangen. (Koolmezen hebben een opening van minimum 32 mm nodig, voor pimpelmezen is 28 mm voldoende.)

Een derde soort die mogelijks in je tuin voorkomt is de **staartmees**. Een zeer kleine soort. Staartmezen zijn grijsig-bruin met opvallende zwarte vleugel- en staartpennen, precies een "pluizenbolletje" op een stokje.

's Zomers zie je die meestal in paartjes, in de winter bijna altijd in familiegroepjes. Hun drukke ge'trrrrr' verraaft hun aanwezigheid.

Heb je veel coniferen in je tuin, dan bestaat de kans dat je ook de **zwarte mees** te gast krijgt. De zwarte mees is een van de kleinste vogels in Europa, nog iets kleiner dan de pimpelmees. Zij hebben net als de koolmees een zwarte kop en witte wangen, maar een duidelijke witte netvlek. Hun buik is geel-bruin zonder verticale strepen. Zwarte mezen hebben in tegenstelling tot kool- en pimpelmezen twee witte vleugelstrepen

Mezen in je tuin zijn een geschenk van de natuur.

's Zomers bestaat hun voedsel hoofdzakelijk uit insecten. Een koppeltje verlost je op een natuurlijke manier van een enorme hoeveelheid ongewenste insecten.(zie eerder)

In de herfst schakelen noodgedwongen over op zaden en noten, vandaar dat ze 's winters "aangename-prettige-acrobatische" bezoekers zijn van onze voederplank !

Kruidenwandeling 13/05 in Mandelhoek.

Het stilaan een gewoonte om twee maal per jaar een themawandeling te organiseren in het reservaat.

In het najaar is het steevast Frank Vandendriessche die de paddenstoelenwandeling voor zijn rekening neemt.

In het voorjaar doen we reeds enkele jaren beroep op **Gilbert Vandekerkhove**.

Gilbert is niet alleen gekend voor zijn "sappige" voordrachten, maar hij is ook een ervaren natuurgids. Hij is vooral een plantenkenner.

Op zijn wandeling benadert hij de flora op zijn eigen specifieke manier.

Van de bruikbare kruiden, en dat zijn er nogal wat, weet hij te vertellen welke delen er bruikbaar zijn. Welke eigenschappen die bezitten en hoe je die mogelijks kan toepassen.

Zondag 13 mei om 09.30 confronteert hij ons met de ***Geneeskraft van wilde planten.***

Jacqui

150 jaar kanaal Roeselare - Leie

ZO IS HET NU

In zowat alle perskanalen werd dit reeds aangekondigd. Vanaf april tot in het najaar zijn in alle kanaalgemeenten van Roeselare tot Ooigem activiteiten gepland om deze ferme lange “sloot” in de “bloemetjes” te zetten. Ook Natuurpunt – De Buizerd zal een aantal activiteiten organiseren tijdens deze feestperiode. (Andere informatie is te vinden via internet.)

In deze bijdrage graag wat beknopte historische info omtrent het kanaal en zijn de natuur . (bron Gidsencursus 1999. Auteurs Bart Blomme, Johan Vermeulen) (Eigen aanvullingen door Natuurpunt.De Buizerd)

Tot in de 17de eeuw werd de Mandel tussen Roeselare en de Leie bevaren met schuiten. Door de moeilijke bevaarbaarheid werd reeds in de 16de eeuw geopperd om de Mandel te kanaliseren. Rond 1780 werd de Mandel zo goed als onbevaarbaar waardoor Roeselare in de problemen kwam naar bevoorrading toe.

Toen de Hollanders ons land bezetten in de 19de eeuw liet Willem I in 1827 een studie maken om een nieuwe waterweg als alternatief voor de Mandel. Deze studie werd in 1830 stopgezet door de gekende strubbelingen, België werd onafhankelijk.

Na de onafhankelijkheid werd door de stad Roeselare en de Handelskamer herhaaldelijk bij de overheid aangedrongen om de Mandel beter bevaarbaar te maken. Kopman Alexander Rodenbach (bijgenaamd de Blinde Rodenbach) bepleitte dit krachtdadig in het parlement.

Op 4 augustus 1862 werd door toedoen van "Blinde Rodenbach" een krediet van 1.000.000 Belgische Frank toegekend om een kanaal te graven van Roeselare tot aan de Leie (Ooigem).

Hoe dit kanaal gegraven werd is voor een volgend artikel. Een feit is dat bepaalde trajecten werden uitgegraven en bepaalde delen dienden opgehoogd te worden.

De werken werden aangevat in 1863 en voltooid eind 1871. De 16,6 km lange vaart werd op 1 januari 1872 officieel ingehuldigd door Minister van Openbare Werken F. Moncheur.

Het eerste schip met kolen kwam aan in Roeselare op 14 januari, de schipper Cappelle werd feestelijk ontvangen op het stadhuis.

Meestal werden deze eerder kleine schepen door paarden en zelfs door mensen getrokken langs " het jaagpad". Later namen stoommachines en verbrandingsmotoren dit over.

Het kanaal was toen 6 meter breed en 2,5 m diep en werd vooral gevoed met Mandelwater (die toen al sterk aan het vervuilen was. Guido Gezelle schreef daar een gedicht over). Overtollig water werd via een stuw terug in de Mandel geloosd, wat soms tot wateroverlast gaf. Er werden om dit euvel te verhelpen een aantal sluizen gebouwd.

Tijdens de eerste wereldoorlog werd het kanaal vooral door de bezetter gebruikt voor aanvoer van oorlogsmateriaal. Gedurende de tweede wereldoorlog werden praktisch alle bruggen vernield.

Om te voldoen aan de toenemende scheepvaart werd het kanaal voor de eerste maal verbreed in de jaren dertig. Samen met de verbredingswerken aan de Leie eind de jaren 60, werd ook het kanaal een tweede keer verbreed.

Deze werken liepen ten einde in 1980, zo werd het kanaal 50m breed en 3,5 m diep. Deze werken waren nodig om schepen met een tonnages tot 1350 ton toe te laten. (Wie nu en dan langs het kanaal vertoeft ziet dat er schepen passeren tot zelfs 2000 ton.)

Om u maar een beeld te geven van de vervoerde tonnages volgende gegevens. In **1881** was dit **36765 ton** – in **2010** was dit **4 miljoen ton**. Reken zelf maar eens uit hoeveel wegtransport dit zou betekenen.

In de negentiende eeuw werden vooral kolen vervoerd vanuit de Borinage, later en tot op vandaag nog steeds zand, grondstoffen voor veevoeders ,.....

Tijdens de verbredingswerken vanaf eind de jaren zestig tot eind 1980, dienden gronden gevonden te worden om de uitgegraven specie op te spuiten. Veel Mandelmeersen werden opgespoten in Izegem en Ingelmunster. Als kind en tiener ging ik samen met vrienden vogels gaan kijken op het opgespoten terrein in Izegem, waar nu de industriezone is en in Ingelmunster waar nu Aquafin en het containerpark zijn gevestigd.

Waar nu Mandelhoek is, was voor de verbreding, vooral bebouwing, huizen met tuintjes én een heuse villa (zie foto op volgende pagina). Deze zone werd ook onteigend om dienst te doen als opspuit-terrein. Maar slechts een heel klein gedeelte werd opgespoten.

In 1980 kon, door de "nimmer aflatende inzet " van Leo De Cooman en Pol Ingelaere dit terrein als Natuurreservaat in beheer genomen worden door De Buizerd en De Wielewaal. (Nu Natuurpunt-Mandelstreke en Natuurpunt –De Buizerd.)

150 jaar kanaal Roeselare – Leie heeft de industrie geen windeieren gelegd, onrechtstreeks heeft zowel natuur en passieve en actieve recreatie hiervan kunnen profiteren.

Maar er is ook veel natuur verloren gegaan. Van Izegem over Ingelmunster tot Oostrozebeke zijn gelukkig nog enkele mooie stukken overgebleven.

Reeds meer dan dertig jaar ijvert Natuurpunt – De Buizerd om deze strook die wij als "Groene Long" hebben gedoopt te vrijwaren om de resterende natuur te behouden en zelfs uit te breiden.

Activiteiten Natuurpunt - De Buizerd 150 jaar kanaal

ZONDAG 24 JUNI OPENDEURDAG MANDELHOEK

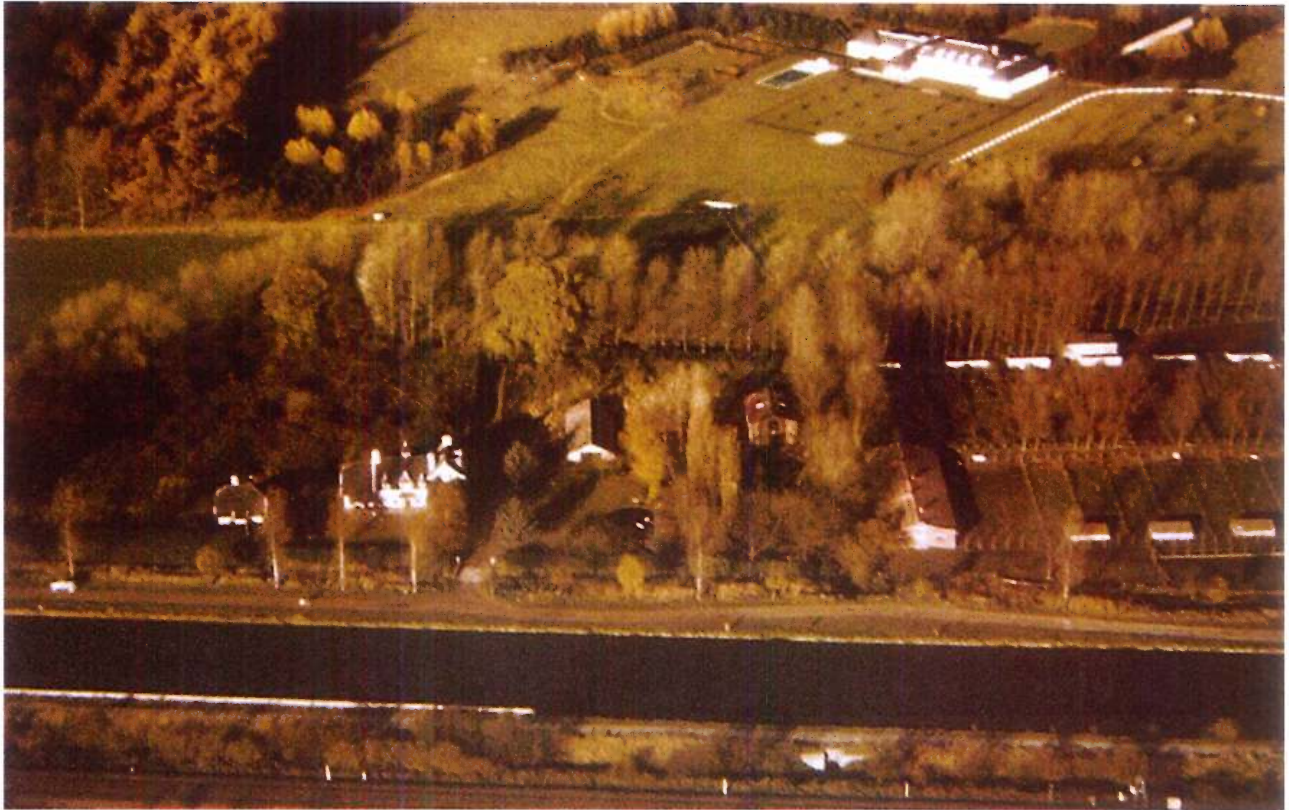
Er komt nog een persartikel daaromtrent in begin juni.

Vanaf 13h00 tot 17h00 staan de poorten wagenwijd open voor iedereen. Met een handige brochure als persoonlijke gids kunt u Mandelhoek doorwandelen en dit op uw eigen tempo. Er zal een infostandje opgesteld staan aan de ingang waar we meer info over de vereniging kan verkregen worden.

KERMISWEEKEND INGELMUNSTER 29 - 30 SEPTEMBER

Natuurtentoonstelling rond het kanaal en zijn natuur in Izegem - Ingelmunster. Deze tentoonstelling gaat door in de gemeentelijke bibliotheek van Ingelmunster
Meer info in een volgend boekje.

Debeuf Hendrik

Het Mandelhof (linksonder op bovenstaande foto), gelegen tussen de Mandel en het kanaal Roeselare-Leie, was het laatste huis van Izegem in de richting van Ingelmunster. Een gedeelte van het ruim 7 hectare grote domein lag trouwens op het grondgebied van Ingelmunster. Burgemeester Henri De Muelenaere liet het op het einde van de negentiende eeuw als zomerverblijf bouwen. Na zijn dood begin 1900 werd het domein het zomerverblijf van zijn dochter Blanche, die met notaris Alberic Le Corbesier was getrouwd. In 1938 kwam het in handen van de familie Berlamont. Het werd onteigend en afgebroken om de verbreding van het kanaal in 1975 toe te laten. Hieronder een luchtfoto van Mandelhoek heden ten dage.

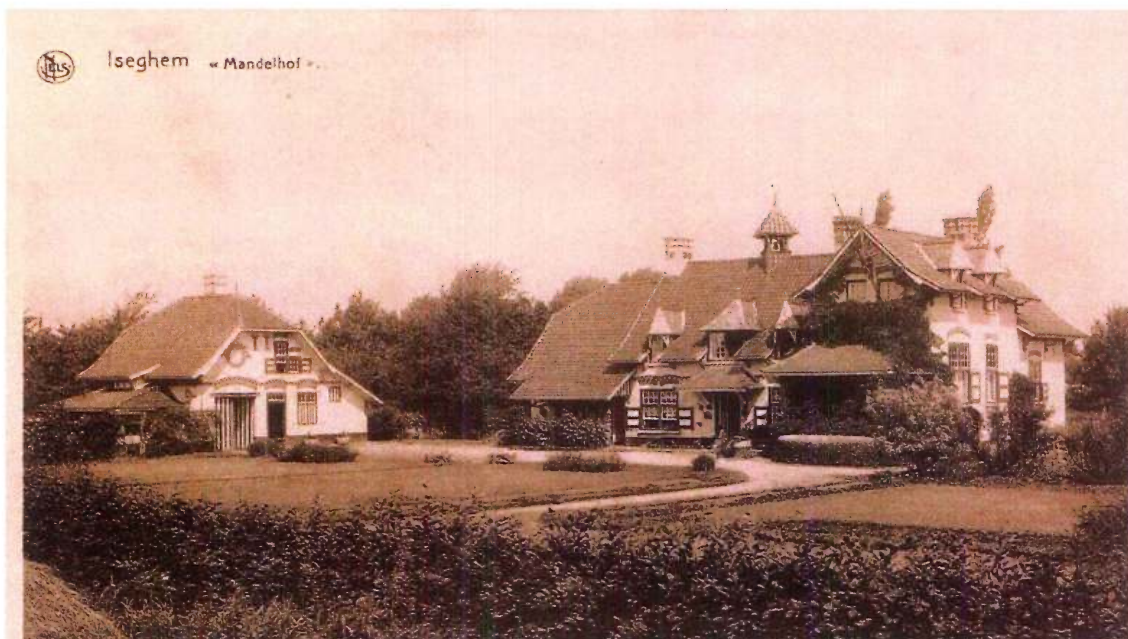

Bemerk de evolutie in de 3 onderstaande foto's.

Op de eerste foto bemerk je nog veel oudere elementen zoals de afscheiding van de villa zelf met het bijgebouw, de poortjes en ook de knotbomen.

Foto 2 toont al een beetje een meer structuur en eenheid in de opmaak van de tuin, enkele knotbomen bleven nog gespaard.

En op deze laatste foto zie je dat ook deze laatste knotbomen plaats moesten maken voor een nog meer aangelegde tuin

„Onteigening trieste gebeurtenis”

„De onteigening van onze woningen was een droevige gebeurtenis”, klonk het gistermiddag langs het kanaal in Ingelmunster. Een villa en een aantal koppelwoningen maakten 35 jaar geleden plaats voor de verbreding van het kanaal. Op de restgronden groeide een natuurreservaat. Op uitnodiging van De Buizerd keerden de bewoners van toen nog één keer terug.

Frank MEURISSE

„Het was hier héél rustig wonen”, herinnert Marc Berlamont zich. „Op het lawaai van een boot of een trein na was het hier muisstil.”

Naast een aantal koppelwoningen stond er nog een grote villa, die door Marcs vader in 1938 werd gekocht. „Het Mandelhof heette de woning. Ik heb er nog foto’s van bijgehouden. Begin jaren ’70 werd het gebouw afgebroken.”

Zo’n 35 jaar geleden werd het kanaal Roeselare-Leie, waarlangs de huizen stonden, verbreed van 25 naar 50 meter. De mensen die er toen woonden, werden onteigend. De huizen gingen tegen de vlakte.

De restgronden tussen kanaal en Mandel waren bestemd als bufferbekken voor spuislib. Een kleine oppervlakte werd opgespoten.

De natuur kon er vrij zijn gaan en zo werd natuurreservaat Mandelhoek geboren in 1980. 35 jaar later en in het kader van 25 jaar Mandelhoek en 25 jaar vzw De Buizerd werden de bewoners van toen uitgenodigd voor een plaatsbezoek. Bijna niemand van de toenmalige bewoners was er

Een tiental oud-bewoners trof diverse herkenningspunten aan. De anekdotes over wat ooit een idyllische buurt was, kwamen naar boven.

©DANNY TERRYVN

nog teruggeweest in de loop van die 35 jaar.

Geen natuurwandeling

„Deze keer ondernemen we geen natuurwandeling. We willen luisteren naar wat de oud-bewoners te vertellen hebben”, zei conservator Jacqui Stragier van natuurreservaat Mandelhoek gisteren. „Over het heden weten we alles, over het verleden niets. We kenden nog enkele mensen die hier vroeger woonden. Door hen te contacteren kwamen we ook de andere bewoners op het spoor. We

vroegen hen deze middag vrij te houden voor een bezoek aan het reservaat.”

Het natuurreservaat werd in omgekeerde richting bezocht. Eerst werd langs de kanaaloevers gewandeld, zodat iedereen zich optimaal zou kunnen oriënteren. Al na enkele stappen werden bomen of een kronkelende beek herkend. Stuk voor stuk werden de herkenningspunten ingevuld met kleurrijke herinneringen, waarover achteraf nog duchtig werd nagekaart in het nabijgelegen Schuttershuisje.

Willy en Roger Verledens

„Afbraak nooit te boven gekomen”

©DTR

„De onteigening was een trieste gebeurtenis. Ze veroorzaakte veel verdriet”, zegt Roger Verledens. Samen met tweelingbroer Willy Verledens (burgemeester van Izegem) woonde hij in één van de nu verdwenen huizen. „De bewoners verzetten zich tegen de onteigening. Drie keer kon je het voorstel van de overheid weigeren, een recht waar de bewoners gretig gebruik van maakten. Ons vader is gebleven tot de kranen voor de gevel stonden. Hij is de onteigening nooit te boven gekomen. Achteraf bekeken, mochten ze de kade-muur hebben doorgetrokken, was het zelfs niet nodig geweest de woningen te slopen...”

Roger, die in dienst van het Vlaamse Gewest een functie langs het kanaal Roeselare-Leie uitoefende, passeerde diverse keren de plaats waar de ouderlijke woning stond. „Nooit kreeg ik het over mijn hart om halt te houden. Vandaag is het de eerste keer dat ik bewust hierheen kom”, bekent hij. (FMR)

Cursus wilde bijen.

De cursus wilde bijen ging van start op vrijdag 23 maart in de bib van Izegem. 17 moedigen schreven zich in, moedigen want het is *zacht uitgedrukt* niet gemakkelijk. (ondertussen zijn er nog 2 bijgekomen) Na de theorie les op vrijdagavond volgde

onmiddellijk een eerste praktijkles. We verzamelden aan het station van Ingelmunster en trokken langs de tuin van Liesbeth en Leo naar het Spoorwegdomein. De weergoden waren de bijen en ons goedgezind want het zonnetje scheen heerlijk.

Volgende waarnemingen werden door Lukske genoteerd !

Waarnemingen zaterdag 24 maart 2012 :

- gehoornde metselbij
- het vosje (zandbijen, haartjes in de lies)
- honingbij
- het roodbuikje (zandbijen)
- aardhommel/veldhommel koningin
- akkerhommel koningin
- veldhommel koningin
- roodgatje
- weidebij
- gewone dubbeltand (wespbijen)
- weidehommel koningin
- gewone sachembij (zie afbeelding rechts)
- Franse veldwesp
- blinde bij (zweefvlieg)
- grasbij (zandbijen)
- gewone wolzwerver (parasiet op zandbijen)
- rietsigaargallen (sigaargalvliegjes – lipara – rietmaskerbij)

andere waarnemingen : zuringwants - klein koolwitje - atalanta- dagpauwoog - gehakkelde aurelia - sperwer

WORD NU LID VAN "VOGELBESCHERMING VLAANDEREN"

Een stem voor de natuur!

Kleef deze sticker op een opvallende plaats en maak aan iedereen duidelijk dat ook jij stemt voor alle in het wild voorkomende dieren en hun leefgebieden.

Nog geen lid van Vogelbescherming Vlaanderen?

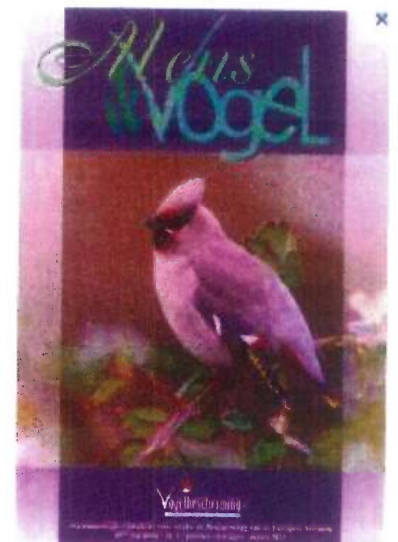
Met de code 'Stem voor de natuur' word je lid voor 7,50 in plaats van 15 euro. Steun Vogelbescherming Vlaanderen in al haar acties ten voordele van onze wilde dieren en schrijf € 7,50 over op rekeningnummer BE 61001409877317 - GEBABEBB met als mededeling 'Een stem voor de natuur'. Naast haar driemaandelijks ledentijdschrift 'Mens & Vogel' ontvang je gratis de veldgids 'Kijken naar Vogels' in je brievenbus.

Al lid van Vogelbescherming Vlaanderen?

Schenk deze sticker of de achterzijde ervan aan een collega, vriend of familie-lid en breng hem/haar op de hoogte van deze speciale ledenactie. Wil je meer stickers ontvangen en verspreiden? Stuur een mailtje naar info@vogelbescherming.be.

Hartelijk dank!

*Breng ons een bezoekje
Vogelbescherming Vlaanderen vzw
Walburgstraat 37 - 9100 Sint-Niklaas
info@vogelbescherming.be
www.vogelbescherming.be
Tel. +32 3 296 26 80*

Dure benzine? Dure diesel? Een beetje lucht kan helpen.

Houd de banden van uw voertuig op de juiste druk.

Dat kost een beetje lucht. Maar je krijgt er betere prestaties, een lager verbruik, minder slijtage en een veiliger wegligging voor in de plaats.

Er klinkt muziek in tuin het Pajottenland

Ik wil wandelen onder de hemel van een zonnige lentemorgen
om te genieten van de geur van bloeiende kriekenbomen,
om te luisteren naar de hemelse liederen van leeuweriken.
In mijn gedachten zal ik dan veldboeketten schilderen.

Al wat materialistisch is zal me voorbijgaan en de heimwee
die diep in mij heerst zal verkleinen, mijn gemoed verblijden.
Met de drift van een kunstenaar wil ik midden in de velden staan
verenigd met de natuur en de muzen die me leiden:

Fricandon met kriekjes en aardappelkroketten, aardbeien
bedruipt met honing, geuze die de geheimen van eikenhout en de
kelder kent. En wat dacht je van plattekaas op een snede brood dat
gebakken is in een oven gestookt met een bussel wilgenhout?

De rijkdom van eigen bodem geeft waren van de bovenste plank!
Asperges met versgeroerde mayonaise en Brabantse paardenbiefstuk.
Een jonge dame met een zonnejurk aan en muziek in de aprilgroene tuin
waar ik met een ploeg Pajotten een bolspel speel.

Karel De Pelsemaeker (*)

(*) dorpsdichter van Galmaarden. Galmaarden is een buurtgemeente van Geraardsbergen maar ligt in het Pajottenland. Geraardsbergen in de Vlaamse Ardennen, hoewel sommigen G 'bergen ook bij het Pajottenland situeren.

NOVY®

HÉÉL STILLE DAMPKAPPEN

**Westlaan 214
8800 Roeselare**

**Tel. 051/25 49 90
Fax 051/25 49 99**

Tuinen Chris Boone
ontwerp - aanleg en
onderhoud van tuinen,
afsluitingen terrassen en
vijvers
Gentsestraat 81
Moorslede
Boomkwekerij
St.-Amandstraat 10
8740 Pittem
tel:051/77.25.87
Gsm:0472/67.54.14
www.tuinenchrisboone.be

Pedicure
Demeulenaere Kathleen
H. Depraeterestraat 3
8770 Ingelmunster

051 / 31.39.27

Biobox thee en
theeproducten
Verkoop etherische oliën

Sjankara

**KANTOOR
BOUCKAERT**
PROFESSIONEEL ADVIES
MET
PERSOONLIJK KARAKTER
Hinnebilkstraat 78
8770 Ingelmunster
Tel 051 30 27 84
Fax 051 31 66 78
IEDERE WERKDAG 8-12 U
13.30-18.30
DONDERDAGNAMIDDAG
OP AFSpraak
ZATERDAG 09-11 U.

DE FAGOT

**Stationstraat 48
8770 Ingelmunster
Tel: 051/31 00 74**

**Dagbladhandel
DE SNEPPE**

Bruggesteeweg 83 A
8760 Meulebeke

Tel. 051 69 68 92
sneppe@telenet.be

BARDOEL NV
Zaagsel, houtkrullen
en vlaslemen
Verpakt
Vergeldermolenstraat 3
8840 Oostnieuwkerke
Tel.: 051 31 07 12
www.bardoelnv.com

HAIR ART ANGELA

*Dames en Heren
BIO-CONCEPT*

*Lendeleedsestraat 88
8870 Izegem
Tel. 051 30 58 03*

Verrassend vers én voordelig

Speciaalzaak groenten - fruit - kaas - charcuterie
Rawkostbereidingen - Dagerse warme en
koude gerechten - Soepen en belegde broodjes

T: 051/30 17 53 - F: 051/31 71 07 W: www.huisvanassche.be
Lodewijk De Raetlaan 3 - 8870 Izegem

G.S.I. nv
SCHRIJN-&TIMMERWERKEN
(Hout & PVC) GEERT STORME
Lodewijk de Raetlaan 36
8870 IZEGEM
MAATWERK & AFWERKING
van
zolderinrichting - keukens
binnendeuren (alle
houtsoorten)
plafonds, interieurs van
horecazaken
zitmeubelen - trappen -
veranda's ...
tel. 051 30 74 49
Fax 051 31 72 21

**JEAN-LUC TILLIE &
zoon**

*Alle bouwkarweien
Aanleg terrassen,
opritten en vijvers*

*Dossestraat 15
8770 Ingelmunster
051 30 31 71*

ALLE DAK- EN ASFALTWERKEN
GEVELBEKLEDING MET LEIEN

WIM NYFFELS

GENTSTRAAT 28
8770 INGELMUNSTER
TEL: 051/30 03 07
E-MAIL: WIM.NYFFELS@GMAIL.COM

**Praat- & Sfeerkaffee
'T Elfde Gebod**
Bij Filip Vanacker en
Eveline Demierbe
Kerkplein 9 - Izegem
17 oude volksspelen zaal
gratis ter beschikking
Elke dag vanaf 17H
Zondag vanaf 10.30H
Dinsdag gesloten

**VDK
INGELMUNSTER**
en alles loopt op
wiel'tjes

VANDEKERCKHOVE NV
Kortrijkstraat 46
8770 Ingelmunster
tel 051 30 08 92
fax 051 31 45 69
info@vdkingelmunster.be
www.vdkingelmunster.be

Bruggestraat 218
8770 Ingelmunster
tel. 051 30 15 42
fax 051 48 42 18
info@aviflora.be

**Brandhouthandel
Stradeltrans**
Lodewijk De Raetlaan 60
- IZEGEM
0476 / 56 77 45

*Houtblokken uit de stam
gezaagd en gekleefd.
Houtpellets Din plus
gekeurd.*

Aanmaak-
hout

